

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-641/14-A

ve znění Opravného usnesení čj. ČŠIA-1404/14-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Praha 4, Jižní IV., 10
Sídlo	Jižní IV. 10/1750, 141 39 Praha 4 - Spořilov
E-mail právnické osoby	reditel@zsjizni.cz
IČO	61 384 828
Identifikátor	600 037 215
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Bc. Danielelem Kaiserem, ředitelem školy
Zřizovatel	Městská část Praha 4, Antala Staška 80b/2059, 140 46 Praha 4 - Krč
Místo inspekční činnosti	Jižní IV. 10/1750, 141 39 Praha 4 - Spořilov
Termín inspekční činnosti	7. až 10. duben 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a zjišťování souladu školního vzdělávacího programu školní družiny se školským zákonem.

Charakteristika

Právnícká osoba vykonává činnost základní školy (dále „škola“) včetně přípravné třídy, školní družiny a školní jídelny. Ve škole se vzdělává 667 žáků. Pedagogický sbor tvoří 64 pracovníků. Škola podporuje jazykové vzdělávání (povinnou výuku anglického jazyka od 2. ročníku, nepovinnou výuku nabízí škola od 1. ročníku, od 6. ročníku si žáci vybírají jeden ze čtyř cizích jazyků). Vzdělávací nabídku doplňuje v rámci školního vzdělávacího programu široká škála volitelných předmětů (např. tvůrčí psaní, rýsování a technické kreslení, dramatika, mediální výchova) a nad rámec vzdělávacích programů řada odpoledních kroužků.

Škola také spolupracuje se zahraničními školami a pořádá studijní jazykové zájezdy.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Proces řízení školy vychází z dobře propracované organizační struktury. Ředitel má jasně stanovenou koncepci školy, která se pozitivně promítá do všech realizovaných činností. Správně využívá závěry pravidelného vlastního hodnocení školy, na jehož základě přijímá účinná opatření. Do vlastního hodnocení školy pravidelně zahrnuje i evaluační dotazníky od rodičů, žáků i zaměstnanců. Vedení školy intenzivně spolupracuje s metodickými orgány školy.

Účelné je i delegování kompetencí na zástupce, na vedoucí metodických orgánů a dalších pracovních týmů. Komise jednotlivých výchovně vzdělávacích oblastí pod vedením garantů samostatně koordinují průběh vzdělávání v daných oblastech, kontrolují plnění učebních osnov, připravují projekty a stanovují zásady klasifikace. Touto činností podporují úroveň vzdělávání školy.

Kvalitu výuky zajišťuje systematická a četná hospitační činnost. Podněty z kontrolní činnosti se reflektují v tzv. personálních pohovorech. Nastavené řídicí mechanismy přispívají k dobrému klimatu školy.

Cíle základního vzdělávání a strategie k dosažení klíčových kompetencí žáků vymezené ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání *Otevřená škola* (dále „ŠVP“) jsou promyšlené a koncepční. ŠVP vhodně integruje učivo vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a zdraví. Dokument vyžaduje dopracování v dílčích částech podle struktury dané RVP ZV.

Kontrolní mechanismy jsou směrem k zajištění výuky efektivní. V dokumentaci školy byly (ŠVP, školní řád) shledány některé nedostatky (viz Další zjištění).

Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikace jsou příznivé. Vzdělávání zabezpečuje 62 pedagogických pracovníků, z toho 42 pedagogů v základní škole, 10 ve školní družině a 10 asistentů pedagoga. Pouze šest učitelů je bez odborného vzdělání, dva z nich si jej doplňují příslušným studiem. Ve školní družině splňuje odbornou kvalifikovanost polovina vychovatelek. Dvě vychovatelky si také doplňují pedagogické vzdělání. V současné právní úpravě mohou všichni vykonávat pedagogickou práci. Absence odborné kvalifikace se neprojevila negativně na průběhu vzdělávání.

Ředitel školy vytváří optimální podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Plán DVPP vychází z potřeb naplňování ŠVP, oborové specializace jednotlivých pedagogických pracovníků a aktuálních potřeb školy. Obě výchovné poradkyně a školní metodička prevence absolvovaly příslušné specializační studium.

Jedenácti začínajícím učitelům se intenzivně věnují jejich mentoři. U těchto učitelů byla zaznamenána didakticky a metodicky velmi dobře zvládnutá výuka.

Materiální předpoklady umožňují realizaci ŠVP na velmi dobré úrovni. Vybavení je průběžně modernizováno, a to jak výpočetní technikou, tak školním nábytkem. Aktivně je

využívána moderní knihovna. Obě budovy se nachází v krásném, pečlivě udržovaném, zahradním areálu, který slouží i k výuce a relaxaci. Žáci mají k dispozici dvě tělocvičny a dvě hřiště s umělým povrchem.

Finanční předpoklady

Hlavním finančním zdrojem školy byla ve sledovaném období let 2011-2013 finanční dotace ze státního rozpočtu a dále finanční příspěvky od zřizovatele, z doplňkové činnosti a ze sponzorských darů. V rámci rozvojových programů poskytlo MŠMT organizaci finanční dotace na školní potřeby pro žáky 1. ročníků, na posílení platů pedagogů a pro děti cizinců ze třetích zemí. Škola efektivně využila účelovou dotaci na asistenty pedagoga, která byla poskytnuta hl. m. Prahou a rovněž prostřednictvím o. s. META zaměstnáváním cizinců po absolvování kurzu asistenta pedagoga v rámci rozvojového programu EU – začleňování cizinců do společnosti. Doplňková činnost školy zahrnuje pronájmy tělocvičen a učeben a stravování cizích strávníků.

Rodiče žáků poskytli škole v každém roce sledovaného období finanční dary.

Podmínky k realizaci ŠVP jsou na požadované úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Na **prvním stupni** se učitelům daří správně motivovat žáky. Žáci si rozvíjejí zejména kompetence k učení, komunikativní, sociální a personální. Pedagogy jsou vedeni k utváření a obhajování vlastních názorů, k hledání souvislostí, k respektování odlišných názorů a k věcné diskuzi.

Ve třídách panuje pozitivní a podnětné klima doprovázené aktivním přístupem žáků k výuce. Žáci akceptovali předem dohodnutá pravidla chování.

Ve sledované výuce byly činnosti žáků často založeny na vzájemné spolupráci, v jejím průběhu i při následné prezentaci výsledku práce bylo patrné, že je přijímají jako společný výstup. Učitelé si ověřovali pochopení zadaných úkolů a na jejich splnění poskytovali žákům dostatek času. Výuka byla vedena věcně a odborně správně, učitelé přistupovali k žákům často jako partneři. Efektivnost vzdělávání pedagogové podporovali názorností, žáky vhodně zapojovali do výuky a využívali jejich životní zkušenosti i mezipředmětové souvislosti.

Pružným střídáním metod, např. zapojováním žáků v rámci řízeného rozhovoru či skupinovou prací, se daří zkvalitnit výukový proces a podporovat zájem žáků o probíranou tematiku. V některých třídách si žáci aktivně procvičovali osvojené učivo uplatněním herních prvků, pracovali s chybou a objasňovali neznámé pojmy. Ve všech sledovaných hodinách byla výuka směřována ke konkrétním praktickým znalostem za využití názorných pomůcek i interaktivní tabule. V části vyučovacích hodin byl uplatněn individuální přístup.

Ojedinele se vyskytly nedostatky v organizaci výuky. Z vedených písemností žáků vyplynula absence jejich pravidelné kontroly některými vyučujícími. V závěru sledovaných hodin učitelé zařadili shrnutí učiva, prostor pro závěrečnou zpětnou vazbu a pro efektivní sebereflexi žáků. Ve sledovaných hodinách převládala klidná atmosféra doprovázená aktivním přístupem žáků k výuce.

Na **druhém stupni** při výuce předmětů vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** jsou většinou uplatňovány efektivní metody a formy vzdělávání ve vztahu k žákům. Frontální forma je vhodně doplňována samostatnou či skupinovou prací žáků. Učitelé podporují rozvoj kompetencí k učení a komunikativní. V dalších hospitovaných hodinách byli žáci cíleně vedeni k rozvoji kompetencí k řešení problémů (zařazení problémového případu) či sociálních a personálních.

Menší příležitost měli k práci s informačními zdroji, s dalšími učebními materiály, chybělo větší využití výpočetní techniky. Úkoly byly předkládány všem žákům shodně, bez rozlišení pro nadané, jak deklaruje škola ve své profilaci, a pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), kterých byl v některých hospitovaných hodinách vyšší počet. Závěry vyučovacích hodin pedagogové většinou využili ke shrnutí a zhodnocení práce žáků.

Žáci ve vyučovacích hodinách prokázali dobrou znalost učiva, pracovali zodpovědně podle pokynů, v části hodin byla úroveň jejich znalostí vhodným podnětem k získání zpětné vazby pro učitele pro ověření dosažené úrovně očekávaných výstupů.

Přírodovědná gramotnost žáků je rozvíjena úspěšně. Ve všech sledovaných hodinách přírodovědných předmětů panovala příjemná pracovní atmosféra, žáci se aktivně zapojovali do činností nabízených učitelem. Významným motivačním prvkem ve výuce je propojení probíraného učiva s praktickým životem s využitím zkušeností žáků. Ve většině sledovaných hodin dominovala frontální výuka kombinovaná s řízeným rozhovorem. K lepšímu pochopení učiva v chemii i fyzice přispěly vhodně zařazené experimenty, vysvětlení učitele byla srozumitelná. V přírodopisu byla pro názornou demonstraci učiva použita interaktivní tabule i vhodný motivační text. Ve výuce se často objevovaly mezipředmětové souvislosti, získávané poznatky v matematice směřovaly i k rozvoji finanční gramotnosti. Ve výuce matematiky byli žáci často vedeni k samostatnému myšlení, účelně byla využívána práce ve dvojicích i ve skupinách, během celé výuky žáci aktivně matematicky uvažovali a řešili příklady z běžného života, učitelem byla poskytována i individuální opora některým žákům.

V některých hodinách byl ale kladen nadměrný důraz na formalismus a zdůrazňování algoritmů pro zapamatování. Ve většině hodin byli žáci v závěru hodiny vedeni k aktivní reflexi probíraného či opakovaného učiva.

K rozvoji osobnostní a sociální výchovy přispívají třídnické hodiny, jimiž je pravidelně zahajován každý týden. Přínosné jsou tzv. projektové střeďy, ve kterých se žáci 5. až 7. ročníku tematicky věnují projektům vztahujícím se k různým vyučovacím předmětům nebo k aktuálním otázkám.

Příkladná je práce pedagožek v **přípravné třídě**. Děti vzdělává spolu s asistentkou speciální pedagožka a jejich postupné úspěchy pravidelně sleduje i školní speciální pedagožka. Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nabízejí dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech. Vyučující se intenzivně věnují rozvoji sociální i školní zralosti, u některých dětí i nácviku správné výslovnosti. Ve sledované výuce pedagožky projevily velmi dobrou znalost individuálních potřeb dětí. Vhodně využily prožitkové a spontánní sociální učení, smyslové a psychomotorické hry, soustředěný poslech pohádky i hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru. Děti dodržovaly dohodnutá pravidla, byly aktivní, zaujaté střídajícími se úkoly a v přiměřené míře zvládly i sebehodnocení.

Ve **školní družině** panuje velmi příjemná atmosféra, žákům jsou nabízeny rozmanité činnosti, které podporují jejich harmonický rozvoj. Její činnost probíhá podle samostatně kvalitně zpracovaného ŠVP. Při sledovaných činnostech žáci pracovali s chutí a elánem, vychovatelky se jim věnovaly i individuálně. Jejich vlídný a empatický přístup také přispívá k vstřícnému klimatu školy.

Průběh vzdělávání je na požadované úrovni.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola systematicky zjišťuje, hodnotí a porovnává výsledky vzdělávání. Vyučující je projednávají v metodických orgánech a v pedagogické radě, v případě potřeby stanovují potřebná opatření pro úpravu vzdělávacích postupů. K účinnosti podpory neúspěšným žákům přispívá vhodně zvolený režim třídních schůzek, kterých se dvakrát ročně zúčastní zákonný zástupce, žák a učitel a v nichž je vytvořen prostor pro aktivní přístup žáka k řešení případných zhoršených výsledků.

Důkazem velmi dobré práce pedagogů a pozitivního klimatu školy je i minimální počet udělených kázeňských opatření a snížených známek z chování.

Jako externí evaluační nástroj škola využívá komerční testy, ve kterých žáci uspěli nadprůměrně. Interním evaluačním nástrojem zjišťujícím průběžné výsledky vzdělávání žáků jsou čtvrtletní srovnávací ročníkové práce ve vybraných vyučovacích předmětech.

Učitelé dodržují školním řádem stanovená pravidla hodnocení, pouze ve výjimečných případech se nevyskytovalo v žákovských knížkách průběžné hodnocení ze všech vyučovacích předmětů (výtvarná výchova, tělesná výchova, komunikace) nebo byly použity nestanovené stupně hodnocení.

V rámci efektivity se výsledky interních zjištění společně s průběžnými i souhrnnými výsledky vzdělávání, hodnocením chování i udílení výchovných opatření projednávají na jednáních metodických sdružení, až následně jsou závěry předkládány pedagogické radě.

Poradenské služby jsou efektivně zajišťovány dvěma výchovnými poradkyněmi, speciální pedagožkou a školní metodičkou prevence sociálně patologických jevů, která vykonává i funkci školního psychologa. Systematické naplňování Minimálního preventivního programu vytváří vhodné předpoklady k realizování hlavních cílů – posilovat sociální a komunikační dovednosti, vytvářet pozitivní klima. Tyto zřetele byly patrné i během inspekční činnosti.

Partnerství školy

Škola běžně informuje o svém chodu veřejnost na webových stránkách školy. Zákonný zástupce žáků pravidelně informuje o průběhu a výsledcích vzdělávání (třídní schůzky, komunikace prostřednictvím e-mailové pošty). Účinná je kooperace s občanským sdružením *Klub přátel školy*, které finančně i organizačně zajišťuje různé akce pro žáky i rodiče. Přínosem je i spolupráce s o. s. META v rámci asistence žákům. Daří se i vhodně využívat partnerství s občanskými sdruženími na podporu turistiky a sportovních aktivit. Učitelé školy v rámci spolupráce s MČ Praha 4 vedou některé kurzy pro občany.

Výsledky vzdělávání jsou na požadované úrovni.

Další zjištění

- Ve *Školním řádu* v oblasti podrobností k výkonu práv a povinností žáků a zákonných zástupců chybí některá práva a povinnosti, *Pravidla pro hodnocení žáků* nejsou aktualizována v souladu s legislativními změnami právních předpisů (výstupní hodnocení, hodnocení v zájmových útvarech).
- V *ŠVP* chybí rozpracování výchovných a vzdělávacích strategií v učebních osnovách na úrovni vyučovacích předmětů.

Závěry

a) *Silné stránky školy:*

- *oblast řízení školy; ředitel školy nastavil efektivní systém řízení, se svými zástupci tvoří optimální tým, který uplatňuje demokratický způsob řízení podporující otevřené a přátelské prostředí školy,*
- *velmi kvalitní vzdělávání v přípravné třídě a na prvním stupni,*
- *klima školy,*
- *stabilizovaný pedagogický sbor s příznivým počtem odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků i zastoupení mužů ve sboru,*
- *účinná podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.*

b) *Slabé stránky školy:*

- *ŠVP pro základní vzdělávání není v dílčích bodech v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,*
- *Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků nejsou aktualizována v souladu s legislativními změnami.*

c) *Návrhy na zlepšení stavu školy:*

- *důsledně uplatňovat diferenciaci a individualizaci výuky,*
- *provádět pravidelnou kontrolu písemností žáků,*
- *při výuce na druhém stupni více využívat informačních zdrojů žáky.*

d) *Zhodnocení vývoje školy ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti:*

- *Škola si i nadále zachovává kvalitní úroveň poskytovaného vzdělávání.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- *do 30. září 2014 odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) a zaslání zprávy o odstranění.*

Zprávu zašlete na adresu Pražský inspektorát, Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.a@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí MŠMT, č. j. 9 431/2011/25, ze dne 3. 6. 2011 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2011
2. Rozhodnutí MHMP, č. j. S-MHMP 731268/2013, ze dne 29. 7. 2013 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2014

3. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Praha 4, Jižní IV. 10 vydaná dle usnesení Zastupitelstva městské části Praha 4, č. 17Z-64/2005, ze dne 22. a 30. 6. 2005, s účinností od 1. 7. 2005
4. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 18. 11. 1994 s účinností od 1. ledna 1995
5. Potvrzení setrvání na pracovním místě ředitele školy ze dne 28. 5. 2012, čj. P4/048018/12/OŠK/BEN
6. Usnesení 23. zasedání ze dne 6. 8. 2013 číslo 23R-978/2013, k povolení výjimky z nejvyššího počtu žáků ve třídách škol zřizovaných MČ Praha 4 pro školní rok 2013/2014 – ZŠ Jižní IV., přípravná třída – výjimka z nejvyššího počtu žáků
7. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2013/2014 k termínu inspekce
8. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní roky 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 k termínu inspekce
9. Minimální preventivní program pro školní roky 2012/2013 a 2013/2014; *Zhodnocení Minimálního preventivního programu ZŠ Jižní IV. za školní rok 2012/2013; Deník metodika prevence*
10. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků k termínu inspekce
11. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2012/2013 a 2013/2014
12. Výběr třídních knih vedených ve školních letech 2012/2013 a 2013/2014 k termínu inspekce
13. Výroční zprávy za školní roky 2011/2012 a 2012/2013
14. Školní matrika k termínu inspekční činnosti
15. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Otevřená škola* s platností od 1. září 2013; Příloha č. 14 ŠVP – Školní vzdělávací program přípravné třídy
16. *Školní řád* platný od 1. 9. 2011, č. j. 1141/2011/A1/Ka/A/10, ze dne 31. 8. 2011, s přílohou *Sankční řád* platný od 1. 9. 2011, ze dne 31. 8. 2011, *Dodatkem ke školnímu řádu* ze dne 22. 8. 2012 a s přílohou *Pravidla pro hodnocení žáků*, č. j. 7705/R/Ka, ze dne 14. 9. 2005
17. Jednání garantů od roku 2003 (školního roku 2003/2004) – zápisy z porad garantů vzdělávacích oblastí
18. SWOT analýza ZŠ Jižní IV., č. j. 277/2013/A7/Ka/A/10, za roky 2010-2013, ze dne 13. 2. 2013
19. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2011, 30. 9. 2012 a 30. 9. 2013
20. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2011, 30. 9. 2012 a 30. 9. 2013
21. Výkaz o přípravné třídě základní školy a o přípravném stupni základní školy speciální S 4c-01 podle stavu k 30. 9. 2013
22. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2011/2012 a 2012/2013
23. Žákovské knížky – výběr
24. Finanční vypořádání dotací MŠMT v letech 2011-2013
25. Finanční vypořádání účelových dotací přijatých v r. 2013
26. Rozbory nákladů a výnosů
27. Úprava závazných ukazatelů rozpočtu na rok 2013 – rozpočtové opatření č. 244 ze dne 13. 11. 2013

Poučení

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„otisk razítka“

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

Frojdová v. r.

Mgr. Ing. Ivana Poláčková, školní inspektorka

Ivana Poláčková v. r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner v. r.

Ing. Alexandr Stojanov, kontrolní pracovník

v. z. J. Křesťanová v. r.

PhDr. Martin Chvál, Ph.D., odborník na základní vzdělávání

Chvál v. r.

Miroslava Beňová, odbornice na zájmové vzdělávání

M. Beňová v. r.

V Praze dne 29. července 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Bc. Daniel Kaiser, ředitel školy

Daniel Kaiser v. r.

V Praze dne 8. 8. 2014

